

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Svenska kraftnät
bsp_brp@svk.se

Energiföretagen Sveriges remissvar på Svenska kraftnäts ”Avtal om balansansvarsavtal för el” (2023/4322) respektive ”Avtal om leverans av balanstjänster” /2023/4321)

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Generella kommentarer

Energiföretagen anser att regelverket bör präglas av långsiktighet och stabilitet då återkommande förändringar är förknippade med kostnader för marknadens aktörer. Detta minskar systemets effektivitet och skapar osäkerhet i marknaden med förhöjda avtalsrisker för de befintliga aktörerna.

Då balansansvarsavtalet också utgör ett marknadsregelverk, vill föreningen framhålla att grundläggande för en rättvis konkurrens på marknaden är att *alla aktörer möter samma regelverk och säkerställer transparens mellan de olika parterna* vilket vi inte tycker uppfylls i tillräcklig mån i de remitterade avtalen.

Föreningen vill framhålla vikten av att alla aktörer nås av korrekt information vid rätt tidpunkt, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av flexibilitet ökar med minskad andel planerbar elproduktion i elsystemet. Fundamentalt i detta är att systemoperatörerna i nära realtid publicerar relevant information från reglermarknaden, såsom pris, volym och riktning. Detta är inte bara viktigt för att aktivera den potential för flexibilitet som finns hos marknadens aktörer, utan även för att förebygga informationsasymmetrier.

I missivet beskrivs ändringarna som begränsade. Föreningen anser att detta är ett delvis missvisande sätt att beskriva ändringarna på mot bakgrund av de förändringar som gjorts. Ändringarna borde därför ha föregåtts av diskussioner i referensgrupper. Detta gäller inte minst de bilaterala avtalen mellan BRP och BSP. Med tanke på att detta är nya roller som nu introduceras på marknaden så skulle mer vägledning (och eventuell standardisering) från SvK i hur dessa avtal kan utformas vara önskvärt, åtminstone i ett inledande skede. Inte minst mot bakgrund av kravet på att dessa avtal ska vara objektiva och icke-diskriminerande.

Hur avser SvK säkerställa att det finns ett bilateralt avtal mellan BSP och ansvarig BRP? Kommer BRP att kontaktas varje gång en BSP anmäler en förkvalificering för

en resurs som ligger i en BRP:s ansvar? Vilka sanktioner eller påföljder blir det om en BSP agerar utan att ha säkerställt ett bilateralt avtal med påverkad BRP?

Historiska mätvärden ligger till grund för de prognoser som används för att handla på dagenföremarknaden och därmed för att skapa planer. BRP måste känna till aktiveringar av balansenergi för att kunna korrigera mätvärden som går in i prognosläggningen, annars kommer dagenförehandeln att påverkas. Därmed sänks kvalitet i de plankrav som BRP är ålagda att leverera. Detta är inte ett problem idag när BRP budar in på balansmarknaderna och tar emot avrop.

Hur avser Svk säkerställa att varje förkvalificerad balansresurs har korrekt BRP registrerad? Någon behöver ansvara för att leverantörsbyten registreras av BSP. Hur ska en BSP hållas till svars för eventuella fel? Alla avvik kommer i slutändan att resultera i obalanser för BRP.

En BSP kan sälja balanskapacitet. För att säkerställa att den kapaciteten kan levereras på kan det resultera i krav på anskaffning av energi på någon av grossistmarknaderna. Vem hålls ansvarig om detta inte sker i och med att BRP inte har någon information om att balanskapacitet sålts?

Hur avser Svk säkra att BSP inte aktiverar en resurs tidigare än själva behovet för att kunna leverera på någon av balansmarknaderna, ex. starta en elpanna tidigare för att kunna leverera på FCR?

Detta är också kopplat till möjligheten till marknadsmissbruk. Uppdelningen i BRP- och BSP rollerna, där BRP och BSP agerar med samma resurs på olika marknader, kan leda till en ökad risk för att resurser inte bjuds till marknaden eller att resurser bjuds in till marknaden trots att budmöjligheten redan är tagen i anspråk på en annan marknad. Bristande kommunikation mellan BRP, BSP och anläggningsägare riskerar därför leda till överträdelser av förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan enligt artikel 5 i REMIT förordningen genom transaktioner och handelsordrar som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Den senaste tidens exempel från Finland där stora delar av flexibiliteten i efterfrågan vid höga och låga priser inte fångats i spotbuden innebär också utmaningar för kraftsystemet. I BRP avtalet bör det därför, i kapitel 4 i Huvuddelen (Balansansvarig parts åtaganden) införas ett krav på att avtal mellan BSP och BRP också skall innefatta regler för att säkerställa att resursen bjuds in till respektive aktörs marknader på ett korrekt sätt för att undvika transaktioner och handelsordrar som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

Specifika kommentarer

Avtal om Balansansvar för el

Huvuddel

2 Allmänt

I texten anges specifikt Svk:s Elmarknadsråd som forum för samråd och informationsutbyte. Det är dock föreningens uppfattning att detta dels inte är fallet i praktiken, dels att det inte heller är lämpligt i teorin, varför texten bör justeras så att det framgår att samråd och informationsutbyte i ämnet inte är begränsat till rådet.

*”... i Svenska kraftnäts Elmarknadsråd, **men dock ej begränsat till detta.**”*

Det kan också noteras att av texten framgår att samråd och informationsutbyte sker mellan berörda intressen som producenter, användare och handlare av el. I rådet ingår även representanter för elnätsföretag, men då det är ett av Svk:s forum sker dialogen inte bara mellan olika intressen utan även **med** Svk.

3 Svenska kraftnäts åtaganden

Det är inte helt tydligt vad som ingår i att Svk till Balansansvarig (BRP) löpande redovisa sådan information som är väsentlig för att denne ska kunna fullgöra sina avtalsenliga åtaganden. Det bör framgå att detta inte omfattar sådan information som bör meddelas hela marknaden, dels för att vara i överensstämmelse med det generella regelverket, dels för att respektera icke-diskriminering. Då det åligger BRP att affärsmässigt åstadkomma balans kan ofördröjd information om exempelvis priser och riktning från reglermarknaden sägas vara väsentlig.

3 Balansansvariga parts åtaganden

Det bör utvecklas vad som avses med att villkoren i avtalet mellan BRP och leverantörer av balanstjänster (BSP) ska vara objektiva och icke-diskriminerande. Vem ska avgöra detta och utifrån vilken måttstock? Är det möjligt att på detta vis begränsa avtalsfriheten?

3 Avgifter

Då avgifter från balansregleringen utgör en del av de kostnader som ligger till grund för det pris som erbjuds till slutkunderna, vore det önskvärt att dessa meddelas så tidigt som möjligt samt är långsiktigt stabila i syfte att öka transparensen. Denna kommentar gäller givetvis på andra förekommande relevanta ställen i de remitterade texterna.

Avtalsbilaga 1 - Definitioner

Specialreglering

Texten hänvisar till nätsäkerheten, en sådan definition saknas dock i bilagan.

Avtalsbilaga 2 – Allmänna villkor för Balansansvarig part

1.1 Onormal frekvens

Hur ska identifieras/bevisas om det är BRP eller BSP som har orsakat produktionsförändringen? Vad händer om BSP och BRP hävdar olika information om vem som utfört en aktivering som avviker från plan?

2.1.1 Produktionsanläggningar i Reglerobjekt

Struktureringskravet av aggregering av t.ex. mikroproduktion till egna reglerobjekt bör ligga på BSP då BRP inte nödvändigtvis har tillgång till tillräcklig information.

2.1.2 Förbrukningsanläggningar i Reglerobjekt

Kan det säkerställas att BRP även i framtiden kommer att ha tillräcklig information för att strukturera reglerobjekt som levererar mFRR?

2.1.3 Anläggningar med både förbrukning och produktion i Reglerobjekt

Med den strukturering av objekt för energilager som föreslås kan det i teori finnas två BRP och två BSP i samma anslutningspunkt.

2.2.1 Balansansvarig parts anmälan till Svenska kraftnät

Med introduktionen av BSP-rollen finns det anledning att tydligt definiera "reglerbar förbrukning" samt ett syfte med att BRP ska anmäla information om reglerbar förbrukning i industri överstigande 10 MW. Om detta krav gäller generellt för alla industrier kommer det resultera i frekvent uppdaterad information vilket vi ifrågasätter syftet och vinsten av.

2.2.2 Svenska kraftnäts strukturrapport till Balansansvarig part

I strukturrapporten måste även inkluderas information om alla anläggningar inom en BRP:s balansansvar på vilken det finns en BSP, inklusive information om vilka marknader respektive anläggning är aktiv på / förkvalificerad för.

3.2.1 Rapportering från Balansansvarig part

Av texten framgår att BRP ska rapportera varje förändring fram till 45 minuter före Leveranstimmen. Enligt 3.2.2 ska Svk:s rapportering till BRP också ske 45 minuter innan varje leveranstimme. Ska dessa verifierande rapporteringar ske inom samma minut?

3.2.2 Rapportering från Svenska kraftnät

De bindande planerna måste inkludera agerande från eventuell BSP då en BRP inte har förmåga att rapportera bindande reglerobjektsplaner när det finns en extern BSP-roll som kan skapa avvikelser från BRP:s planer.

4.4 Finansiering av Effektereserv

Förslagsvis kan sista meningen ändras i enlighet

"Eventuella differenser mellan intäkter och kostnader vid effektereservperiodens slut kommer att beaktas vid beräkningen av nästkommande års avgifter.

Avtal om leverans av balanstjänster

Huvuddel

2 Allmänt

Se kommentar ovan rörande Svk:s Elmarknadsråd.

3 Svenska kraftnäts åtagande

Svk borde även tillhandahålla informationen till BRP för relevanta leveranspunkter.

4 Leverantörens åtaganden

Då leveransen av balanstjänster kan ha avgörande betydelse, såväl för leveranssäkerheten som ekonomiskt utfall för marknadsaktörerna är det märkligt att mjuka upp leverantörens åtagande med ett "sträva efter att leverera".

Begreppet leveranspunkt är inte definierat i avtalsbilaga 1.

I avsnittet bör finnas krav på att leverantören upprätthåller korrekt strukturdata för att säkerställa att information finns om korrekt elleverantör och BRP i respektive leveranspunkt.

Avtalsbilaga 1 - Definitioner

Det kan ifrågasättas varför avtalsbilagan inte är identisk med den för avtalet för Balansansvaret. Exempelvis återfinns inga definitioner om reglerobjekt, vilket torde vara lika aktuellt för leveransen av balanstjänster.

Avtalsbilaga 2 – Villkor för leverantör av FCR

4.3 Volymgräns

De volymbegränsningar som anges i avsnittet, i likhet med de tidsmässiga begränsningarna av blockbud under 4.5 Budgivning torde stå i strid med kostnadsminimering.

6.3 Fastställande av aktiverad FCR-balansenergi

Avsnittet avslutas med "Berörd Balansansvarig parts obalans korrigeras med den aktiverade energivolymen". Denna skrivning saknas i avtalsbilagorna 4 och 6 rörande aFRR respektive mFRR. Föreningen förutsätter att denna skrivning ska finnas med i samtliga bilagor.

Tekniska villkor för förkvalificering och leverans av mFRR

6.2 Rapportering av data och information under driftskedet

Vi menar att det finns behov av förtydligande av vissa av informationskraven.

Kan nedanstående likställas med de bud som aktören lämnat till Svk?

Tillgänglig kapacitet för mFRR per elområde (MW), separat för upp- respektive nedreglering

Total tillgänglig kapacitet mFRR per enhet/grupp (MW), separat för upp- respektive nedreglering

Kan nedanstående spegla avropet som Svk skickat eller förväntas något annat?

Aktuellt mottaget börvärde för mFRR per elområde (MW)

Aktuellt mottaget börvärde per enhet/grupp (MW)